

Vážený pane ministře,

dovolte nám abychom několika slovy ocenily práci kterou jste Vy osobně a váš nový tým v posledních týdnech odvedli v komplikované oblasti českého ekologického zemědělství.

Potěšily nás především kroky, které uvolnily přístup k investicím do 2 milionů korun, 25 klasifikačních bodů pro ekologického farmáře žádajícího investice (znovu)zařazení „zpracovatele“ mezi „zemědělce“ I narovnání plateb na TTP tak, abys se blížily skutečným závěrům výzkumného ústavu v Brně. Vítáme také krok, který vedl k oddělení plateb na půdu od ekonomického záměru farmy.

MZe tak dává jasné signály že se blíží výkladu ekologického zemědělství tak, jak jej definuje náš zákon a tak, jak jej chápe EU a společná zemědělská politika: **udržení pracovních sil na venkově a jejich ergonomické životní a pracovní podmínky, produkce bezpečných potravin s ohledem na maximální přidanou hodnotu, sofistikovaný management farem s důrazem na kvalifikaci a rozvoj potenciálu jejich zaměstnanců, úlohu farmy v kulturním a historickém kontextu místních společenství a především hospodaření s cílem zabezpečit maximální ekonomickou samostatnost farmy s minimální zátěží pro státní rozpočet, tzn. jasná orientace na trh a jeho požadavky.**

Klub farmářů několik let upozorňuje, že státní programy rozvoje venkova ve své dosavadní podobě nezaručovaly jeho obyvatelům transparentní a rovné podmínky. Naši členové přebírali hospodářství a usedlosti v havarijním stavu a v legislativním prostředí, které neumožnilo starým i novým majitelům přístup k jejich majetku a k investicím nutným k jejich obnově a zprovoznění. Pravidla programů jako byly PHARE, SAPARD či HRDP či Leader byla nastavena tak, že investice byly pro farmy, které měly zájem hospodařit v intencích zemědělské politiky zcela zablokované, administrace programů byla natolik komplikovaná, že řada farem své podnikání raději vzdala než aby se vystavila riziku jednostranně nastavených pravidel, výklady Nařízení rady ohledně požadavků na vybavení farem byly likvidační.

Věříme, že budou nastaveny a učiněny takové kroky které zamezí tomu, že farmáři zpracovatelé (i v marginálních oblastech) již roky pracují bez mzdy, bez času na obnovu svých sil a především demotivování marným úsilím dovolat se svých legitimních práv.

Dovolte nám na tomto místě připomenout stanovisko členů Klubu, které se blíží stanovisku ekologických farmářů, našich kolegů, v Evropě: **jsme proti státním subvencím do zemědělství zcela.** Tak, jak je dosud známe, převažují jeho negativní aspekty, z nichž namátkou jmenujeme: **klientelismus a neschopnost zajistit spravedlivý systém pro všechny, manipulace výkladů EZ a údajů velkými lobbistickými skupinami, zneužívání informací v obchodním styku, drahé a komplikované exekuce a kontrolní mechanismy, směřování dotací do nezemědělského sektoru (nákupy strojů a technologií), nerovnoprávné postavení občana vs. státním mechanismům, spekulativní obchodní chování v rozporu s požadavky trhu, přiživování poradenského a administrativního aparátu, rostoucí transakční náklady, špatná společenská pozice zemědělců.**

Místo dotací členové klubu žádají liberalizaci cen vlastních produktů založenou na kalkulaci reálných vstupů a výstupů, udržení a vytvoření vlastního tržního prostoru a větší integrace do regionálního rozvoje venkova.. Kroků, jak toho dosáhnout je celá řada a **věříme, že MZe bude sledovat směr maximální konkurenceschopnosti a moderního pojetí komplexního hospodaření farmy a bude čerpat informace a podklady k rozhodnutím z farem, které hospodaří (nebo chtějí hospodařit) tak, že nejsou ekonomicky primárně závislé na subvencích, jakkoli je jich v současném ekologickém zemědělství menšina.**

Ekologické zemědělství v ČR zabírá dvojnásobný objem půdy než v okolních státech a to jak směrem na východ tak na západ, kde představuje cca 3 procenta objemu zemědělské půdy. U nás se díky historickým, politickým a sociologickým fenoménům se ekologickými farmami začaly nazývat podniky, které s principy a východisky vysoce etických hodnot ekologického zemědělství neměly nic společného, naopak tento křehký systém zneužily pro vlastní účely. Jen pro zajímavost **přes naprostý převis hovězího dobytka na českém trhu navzdory stovkám milionů subvenčních korun investovaných Do “ additional cost a income lost” chováním masného skotu (kdy odhadem daňový poplatník zaplatí za jedno tele 15 000 korun), v tuto chvíli není na trhu jediný masný výrobek obsahující hovězí maso, jediný producent biouheráku roku (pan Sklenář ze Sasova) nemá hovězí maso na jeho produkci.**

Kroky, které MZe podniklo, přišly za pět minut dvanáct. Tlak WTO a EU na maximální finanční samostatnost zemědělských podniků byl zcela v rozporu s návrhy a strategií EAFRDu, kde by se subvence do ekologického zemědělství (od roku 2013 navíc velmi problematické) neinvestovaly, ale projedly: největší podíl prostředků by tak čerpaly farmy, které měly jednoduchý (a monotematický či žádný) výrobní program a kde podíl dotací na ekonomické fungování farmy byl až 90%. Tyto farmy by bez tlaku na marketingové změnu výrobních programů byly zátěží pro daňového poplatníka, kritickým bodem pro oprávněnou kritiku jiných ministerstev a zbytečně by stavěly ekologické zemědělce do konfrontace s konvenčními farmáři.

Vážený pane ministře, věříme že opatření, které Váš tým v posledních dnech přijal jsou jen prvními kroky k nastartování rozvoje našeho ekologického zemědělství a nabízíme Vám i Vaším kolegům maximální možnou podporu a součinnost nutnou pro vaši práci. Pokud dovolíte, předkládáme seznam okruhů, jejichž řešení považujeme za prioritní:

1. Oddělit údržbu krajiny a péči o životní prostředí (vyjmout ekologické zemědělství z osy II)
2. Sledovat ekonomiku farem a jejich přínos pro region – kombinace činnosti, potenciálu a trhu. Stanovit kritéria pro kategorie farem podle stupně jejich zátěže pro státní rozpočet.
3. Zjednodušit výrobu bezpečných potravin – zjednodušení administrace, požadavků na vybavu, posílit domácí výboru potravin, domácí porážku a zpracování .

4. Mimoprodukční činnosti _ jasně definovat co to je a vypracovat modely a metody její podpor
5. Regionální řízení a správa farem: v několika krocích se přiblížit správě a administraci ekologických farem na regionální úrovni – zamezit centralismu, zjednodušit a zkrátit termíny vyřizování žádostí, pomoci farmářům s papíry a sběr dat z farem a úprava dotačních programů podle požadavků, zkušeností, potenciálu a specifik jednotlivých regionů. Regionální centra budovat tak, aby byly skutečnými servisními orgány farmářů a ne naopak. Více propracovat programy typu Leader a MAS které mají napomoci prosperitě místních komunit a oblastí.
6. Pracovní místa a ergonomické= podmínky :sledovat mzdu farmáře s ohledem na nároky na jeho práci a kvalifikaci a přijmout kroky k dodržování.
7. Sledovat Přínos farmy a subvencí pro obec a místní společenství
8. Maximálně posílit faremní management – aktivní podíl farmářů, kteří o to mají zájem, na vytváření managementu své farmy.
9. Pozemkový fond – zastavit spekulativní prodeje a pololehlální praktiky veřejných soutěží
10. SZIF – přijmout kroky k nápravě jeho vlastních chyb, přeformulovat rozhodnutí, stanovit jiná pravidla, termíny výplat
11. Minimalizovat transakční náklady – vypracovat metodiku jednotlivých operačních programů tak, aby farmář se obešel bez nadstavbových administrativních center jako jsou nejrůznější poradenské spolky a agentury.
12. Přístup k investicím – úvěry s nízkým úrokem, vyplácení dotací při jejich schválení...
13. Administrace realizace projektů – výběrová řízení, projekty ...
14. Otevřenost: Občan má právo se dozvědět jaké je zhodnocení investic z jeho danových prostředků, kolik pracovních míst se vytvořilo – I například v marginálních oblastech, Jaká je životní úroveň farmářů a jak odpovídá jejich mzda kvalifikaci a objemu práce, kolik se obnovilo či vybudovalo nových zemědělských podniků, jaká je produktivita jejich práce, jaký je podíl státních subvencí na obratech těchto podniků, jaké je stanovisko místních obyvatel obcí na dotační politiku těchto zemědělských podniků, jaký podíl zhodnocení je v současné době investice do půdy v ekologickém zemědělství...

Vážený pane ministře, jakkoli bylo vykročeno správným směrem, hlavní práce nás teprve čeká. Žádáme Vás tímto o schůzku, kde bychom si vyjasnili naše stanoviska a priority, které nás čekají.